Job 22-24

Review…

TESTING Job…
TWICE Satan came before the Lord – and demanded to TEST Job…
But Job did NOT sin – either in his ACTIONS or with his WORDS!
The SECOND round…
Having been accused of HIDDEN sin by all THREE of his friends…
Eliphaz began a second round of ACCUSATIONS – Job was WICKED…
Bildad called Job WICKED – that is why he has been JUDGED…
Zophar added – the WICKED might prosper for a time – but their END was sure…
Job countered – his complaint was against God – because He let the WICKED prosper!
REMINDER: Hebrew POETRY…
Hebrew POETRY does not attempt to RHYME words – it is not based on similar sounds…
Hebrew POETRY is formed by the COMPARING or CONTRASTING ideas!

Where is God… (3 POINTS) READ THE VERSES WITH THE TEACHING

Sa Diin ang Ginoo… (3 POINTS) READ THE VERSES WITH THE TEACHING

1st – Eliphaz THIRD response – Chapter 22
1st – Ang IKATATLO nga sabat ni Elifaz – Kapitulo 22
1st – Job was WICKED… vs. 1-5
1st – Si Job MALAOT nga tawo… vs. 1-5
Then Eliphaz the Temanite replied… vs. 1
Dayon nagsabat si Elifaz nga taga-Teman… vs. 1
The SECOND section of Job – Chapters 3-37 – the Wisdom of Men…
Ang IKADUHA nga bahin sang Job - Kapitulo 3-37 - ang Kaalam sang Tawo…
Broken up into THREE rounds of debate – between Job and his THREE friends…
Gintunga sa TATLO ka bahin sang pagbaisay - ni Job kag sang iya TATLO ka mga abyan…
After each FRIEND gives their OPINION – Job will respond and defend himself…
Pagkatapos maghatag sang OPINYON ang kada ABYAN - si Job nagasabat kag nagadepensa sang iya kaugalingon…
This THIRD response of Eliphaz - begins the FINAL round of the DEBATES!
Ang IKATATLO nga sabat ni Elifaz - diri magasugod ang KATAPUSAN nga bahin sang ila PAGBAISAY!
No limit to SIN… vs. 2-5
Wala untat nga PAGPAKASALA… vs. 2-5
Can a person do anything to help God - can even a wise person be helpful to Him…
May mabulig bala ang tawo sa Dios - ukon bisan ang maalam nga tawo…
Is it any advantage to the Almighty if you are righteous…
Mapalipay mo bala ang Makagagahom nga Dios kon matarong ka…
Would it be any gain to Him if you were perfect…
May makuha bala siya sa imo kon wala sing kasawayan ang imo kabuhi…
Is it because of your fear of Him that He corrects you and brings judgment against you…
Ginasabdong ka sang Dios kag ginasentensyahan indi tungod kay nagatahod ka sa iya…
No – it is because of your wickedness! There is no limit to your sins!
Indi - kundi tungod kay puwerte na gid ang imo kalautan! kag wala na sang untat ang imo pagpakasala!
Job through his first SEVEN speeches – continually insisted he was RIGHTEOUS…

Sa nahauna nga PITO ka pagsabt ni Job - nagapamilit gid siya nga MATARONG siya…
Eliphaz counters – so the JUDGMENT of God – was the result of the RIGHTEOUSNESS of Job!
Nagsabat si Elifaz - ang HUKOM sang Ginoo - resulta sang PAGPAKAMATARONG ni Job!
That did not make ANY sense – NO – God JUDGED Job because he was WICKED…
Indi ina matuod - INDI - GINHUKMAN sang Ginoo si Job tungod kay MALAOT siya…
Based on how SEVERE the JUDGEMENT had been - WEALTH – CHILDREN – HEALTH…
Makita naton kung ano ka DAKO sang PAGHUKOM sa iya - MANGGAD - IYA MGA ANAK - MAAYONG LAWAS…
There must be no LIMIT to just how much SIN was in his life!
Wala gid sang UNTAT ang iya PAGPAKASALA sa iya kabuhi!
2nd – The SINS of Job… vs. 6-18
2nd – Ang mga SALA ni Job… vs. 6-18
Examples of SIN… 6-10
Mga halimbawa sang SALA… 6-10
For example - you must have lent money to your friend and demanded clothing as security…
Halimbawa - kay ginakuha mo nga wala sing kaluoy ang bayo sang imo isigkatawo bilang garantiya sa iya utang sa imo…
You must have refused water for the thirsty and food for the hungry…
Wala mo ginahatagan sang tubig ang mga ginauhaw, kag wala mo man ginahatagan sang pagkaon ang mga ginagutom…
You probably think the land belongs to the powerful and only the privileged have a right to it!
Ginagamit mo ang imo pagkagamhanan kag pagkadungganon sa pag-angkon sang duta!
You must have sent widows away empty handed - and crushed the hopes of orphans!
Kon magpangayo sa imo sang bulig ang mga balo nga babayi, ginapapauli mo sila nga wala sing dala - pati ang mga ilo wala mo ginatratar sing maay!
That is why you are surrounded by traps and tremble [piel] from sudden fears…
Amo ina kon ngaa ginalibutan ka sang mga siod [piel] kag nagaabot sa imo ang gulpi nga kahadlok…
That is why you cannot see in the darkness - and waves of water cover you!
Amo ina kon ngaa nadulman ka kag indi makakita - kag ginalapawan sang baha!
The reason why Job SUFFERED – and could not see the TRUTH – was his assumed SINS!
Ang rason nga NAG-ANTOS si Job - kag indi niya makakita ang KAMATUORAN - amo ang iya ginahaum nga mga SALA!
Eliphaz manages to produce a horrifying list – he presumed Job to be GUILTY of…
Makahaladlok ang ginpreparar nga listahan ni Elifaz – nagahaum siya nga si Job NAKASALA sang…
It is a list – that if TRUE – would be worthy of JUDGEMENT – **Matthew 25:45-46**
Listahan sang sala - nga kung MATUOD - takos gid nga HUKMAN siya – **Mateo 25:45-46**-
But it was NOT true – Eliphaz ASSUMED Job MUST have done this to deserve his JUDGMENT!
Pero INDI ini matuod - NAGAHAUM si Elifaz nga ginhimo GID ini ni Job nga takos siya HUKMAN!
We need to be VERY careful not to ASSUME things about others…
Dapat GID kita maghalong sa paghaum sang mga butang parte sa iban nga tawo…
When we hear part of a STORY – do not FILL in the blanks with a best guess…
Kung makabati kita sang ISTORYA - indi pag DUGANGAN sang ginhaum lang…
Assumptions are like bombs – one mistake and they can blow up on us!
Ang paghaum pareho sa bomba - isa lang ka sala kag magalupok ini sa aton!
If we are not careful - we can end up doing and saying things we will regret!
Kung wala kita nagahalong - magahinulsol gid kita sa aton mga ginahimo!
Blindness from SIN… vs. 12-14
Nabulag sa SALA… vs. 12-14

God is so great - higher than the heavens - higher than the farthest stars…
Ang Dios daku gid - labaw pa sa pinakaibabaw sang langit - labaw pa sa pinakamataas nga mga bituon…
But you ALWAYS reply [prefect] – that is why God cannot see what I am doing!
Amo ina kon ngaa nagasiling ka [prefect] – wala nakahibalo ang Dios sa akon ginahimo!
How can He judge through the thick darkness - for thick clouds swirl about Him…
Natabunan siya sang gal-om - paano siya makahukom…
He cannot see us - He is way up there walking on the vault of heaven.
Ginalikupan siya sang madamol nga mga panganod - gani indi niya kita makita samtang nagalakat siya sa ibabaw sang langit.
There are likely many people who do believe this – God is GREAT – but God is FAR…
Madamo sang tawo ang nagapati nga - ang Ginoo LABAW sa tanan - pero ang Ginoo LAYO sa aton…
No doubt God is too busy with BIGGER problems – than to see what I am doing!
Gani masako ang Ginoo sa mas DALAGKU nga mga problema - sang sa bantayan ang akon ginahimo!
Hebrews 4:13 – "There is no creature hidden from His sight, but all things are naked and open to the eyes of Him to whom we must give account."
Hebreo 4:13 – "Wala gid sing may makapanago sa Dios; makita niya ang tanan kag hayag gid sa iya panulok, kag sa iya kita magapanabat."
Nothing is HIDDEN from the Lord – and one day we will have to answer for EVERYTHING…
Wala kita sang MATAGO sa Ginoo - kag magaabot ang adlaw nga hukman kita sa TANAN naton nga ginhimo…
Unless we come to Jesus – who paid the price for our sin for us – **II Corinthians 5:21**
Luwas kon magdangop kita kay Jesus - nga nagbayad sang aton mga sala para sa aton - **II Corinto 5:21**
Evil paths… vs. 15-18
Malaot nga pagginawi… vs. 15-18
Will you continue on the OLD paths where evil people have walked…
Magpadayon ka bala sa pagsunod sa PAGGINAWI nga dugay na nga ginasunod sang malaot nga mga tawo…
They were snatched away in the prime of life - the foundations swept away by a FLOOD…
Nagkalamatay sila sa wala pa ang ila tion - pareho sila sa pundasyon sang balay nga gin-anod sang BAHA…
For they said to God - leave us alone - what can the Almighty do to us…
Nagsiling sila sa Makagagahom nga Dios - pabay-i lang kami - ano bala ang mahimo mo para sa amon…
Yet He was the one who filled their homes with good things…
Pero ang Dios amo ang nagpuno sang ila mga balay sang maayo nga mga butang…
So I will have nothing to do with the counsel of the WICKED!
Gani kon ano man ang ilaygay sining MALAOT nga mga tawo, indi gid ako magpamati!
Eliphaz connects the PATH he ASSUMED Job was on – to the days of NOAH…
Gin-angot ni Elifaz ang dugay na ginasunod nga PAGGINAWI sa GINAHAUM niya nga sala ni Job - sa tion ni NOAH…
A time when the earth was filled with wickedness – **Genesis 6:5**
Sa tion nga napuno sang kalautan ang kalibutan – **Genesis 6:5**
When men wanted NOTHING to do with the Lord – eating / drinking – **Luke 17:27**
Ang mga tawo WALA sang ginapinsar kundi ang magpangalipay - nagakaon / nagainom – **Lucas 17:27**
Till the day came when God sent the FLOOD and swept them all away!
Nagpadala ang Ginoo sang BAHA kag gin-anod sila tanan!

The point - God does NOT leave us alone – He will JUDGE sin…
Ang punto - WALA kita ginapabay-an sang Ginoo - HUKMAN Niya ang aton sala…
God was willing to wipe out all life – with the exception of one BOAT – because of SIN!
Mahimo sang Ginoo nga madula kita tanan – luwas sa isa ka ARKA – tungod sa SALA!
The evidence of the FLOOD – the JUDGEMENT of God is all around – fossils / oceans…
Ang ebidensya sang BAHA – ang PAGHUKOM sang Ginoo makita bisan diin – mga fossil / kadagatan…
Our world is a one giant testimony to the JUDGEMENT of God!
Ang kalibutan isa ka dako nga pagpamatuod sang PAGHUKOM sang Dios!
Yet ironically men have tried to use that same evidence to disprove God…
Pero ini nga mga ebidensya gingamit nila sa pagpamatok nga indi matuod ang Ginoo…
Say that fossils are proof of EVOLUTION – rather than the JUDGMENT of our creator!
Ginahambal nila nga ang mga fossil pamatuod sang EBOLUSYON - indi PAGHUKOM sang Ginoo!
Because they think God cannot see – they want God to leave them alone…
Tungod nagahunahuna sila nga indi sila makita sang Ginoo - gusto nila nga pabay-an sila sang Ginoo…
So they choose to use the evidence of JUDGEMENT – as an excuse to FORGET about God!
Gani ginpili nila nga gamiton ang ebidensya sang PAGHUKOM sang Ginoo - nga rason para KALIMTAN ang Ginoo!
II Peter 3:5-6 - "For this they willfully forget… the world that then existed perished, being flooded with water."
II Pedro 3:5-6 - "Hungod nga ginakalimtan… kag paagi man sa tubig ginpabaha niya kag ginlaglag ang kalibutan sadto."
3rd – The hope of the Righteous… vs. 19-30
3rd – Ang paglaum sang Matarong… vs. 19-30
The Joy of the Righteous… vs. 19-20
Ang Kalipay sang Matarong… vs. 19-20
Righteous will be happy to see the wicked destroyed - the innocent will laugh in contempt…
Kon makita sang matarong kag inosente nga mga tawo ang pagkalaglag sang malaot nga mga tawo - magakalipay sila kag magakadlaw sa ila…
They will say - see how our enemies have been destroyed – consumed in the fire!
Magasiling sila - nalaglag gid ang aton mga kaaway – kag ginlamon sang kalayo ang ila pagkabutang!
This is FAR from the TRUTH – the heart of God breaks for every LOST sinner – **II Peter 3:9**
MALAYO ini sa KAMATUORAN - nagakasubo gid ang Ginoo sa kada tawo nga NAGATALANG – **II Pedro 3:9**
God loves us so much He sent Jesus to die for us – **John 3:16**
Ginpadala Niya si Jesus kag nanginmatay tungod sang iya paghigugma sa aton – **Juan 3:16**
We who have been SAVED – should also then have a heart for those who are still LOST!
Kita nga mga NALUWAS - dapat nga higugmaon naton ang mga NAGTALANG!
Submit to God… vs. 21-25
Magpasakop sa Ginoo… vs. 21-25
Submit [imperative] to God - and you will have peace - then things will go well for you…
Magpasakop ka [imperative] sa Dios - kag magpakighusay sa iya - agod pakamaayuhon niya ikaw…
Listen [imperative] to His LAW [תּוֹרָה] - and store His WORDS in your heart…
Batuna [imperative] ang iya mga PAGTUDLO [תּוֹרָה] - kag tipigi ang iya mga PULONG sa imo tagipusuon…
If you return to the Almighty - you will be restored - so clean up your life…
Kon magbalik ka sa Makagagahom nga Dios - kag kuhaon mo ang kalautan sa imo panimalay - ibalik niya ang imo maayo nga kahimtangan…

If you give up your lust for money and throw your precious gold into the river…
Indi paghatagi sang bili ang imo mga bulawan; kabiga ina nga daw sa balas lang ukon daw sa mga bato lang sa suba…
The Almighty himself will be your treasure - He will be your precious silver!
Dayon ang Makagagahom nga Dios mangin pareho sang bulawan - kag malahalon nga pilak sa imo!
The ASSUMPTION here – is Job loved MONEY – so he threw away GOD…
Ang GINAHAUM diri - tungod sa gugma ni Job sa KWARTA - ginsikway niya ang Ginoo…
If Job instead would LOVE the WORD [תּוֹרָה] – he would throw away his MONEY…
Kay kung GINAHIGUGMA ni Job ang PULONG [תּוֹרָה] – isikway niya ang iya MANGGAD…
He would CLEAN up his life – and God would become his TREASURE!
TINLOAN niya ang iya kabuhi - kag ang iya MANGGAD amo ang Ginoo!
Matthew 6:24 - "No one can serve two masters..."
Mateo 6:24 - "Wala sing tawo nga makaalagad sing dungan sa duha ka agalon..."
We all have to make a CHOICE – we cannot serve two masters…
Tanan kita kinahanglan MAGPILI - indi kita makaalagad sang dungan sa duha sa agalon…
Trying to love this world – MONEY - is in essence rejecting Jesus…
Nagatinguha sa paghigugma sa kalibutan - sa KWARTA - ang resulta isikway si Jesus…
Ultimately the only reason someone rejects Jesus Christ…
May isa lang gid ka rason ngaa ginasikway sang tawo si Jesus…
Is because there is something else that they LOVE more than God in their life!
Tungod may isa sila ka butang nga mas GINAHIGUGMA labaw sa Ginoo sa ila nga kabuhi
James 4:4 – "Do you not know that friendship with the world is enmity with God? Whoever therefore wants to be a friend of the world makes himself an enemy of God."
Santiago 4:4 – "Wala bala kamo kahibalo nga kon palabihon ninyo ang mga butang diri sa kalibutan, kaaway kamo sang Dios."
Restored to God… vs. 26-30
Pagbalik sa Ginoo… vs. 26-30
Then you will take delight in the Almighty and look up to God…
Dayon masapwan mo ang kalipay nga nagahalin sa Makagagahom nga Dios, kag indi ka mahuya sa pagpalapit sa iya…
You will pray to Him - and He will hear you - and you will fulfill your vows to Him…
Magapangamuyo ka sa iya - kag pamatian ka niya - kag pagatumanon mo ang imo mga promisa sa iya…
You will succeed in whatever you choose to do - light will shine on the road ahead of you…
Ano man ang ginaplano mo nga himuon, matuman ini - kag mangin masanag ang imo alagyan…
If people are in trouble and you say - help them - God will save them…
Kon may ara sang tawo nga nagakaluya - kag kon magpangamuyo ka sa Dios nga pabakuron siya - buligan niya ang amo nga tawo…
Even sinners will be rescued - they will be rescued because your hands are pure!
Bisan ang tawo nga nakasala luwason niya - paagi sa imo matarong nga kabuhi!
The conclusion of Eliphaz final argument – he will NOT speak again…
Ang sabat ni Elifaz sa katapusan nga pagbaisay - nga INDI na siya maghambal liwat…
REPENT – not just so the Lord would hear him again – give him success again…
PAGHINULSOL - kay indi lang siya pagpamatian sang Ginoo - kundi hatagan siya sang madinalag-on nga kabuhi…
But so that the life of Job would become a blessing to others!
Kag ang kabuhi ni Job mangin bugay sa iban nga tawo!
Which while all TRUE – was based on the false ASSUMPTION – of SIN in the life of Job!

MATUOD gin ini tanan - halin sa ila PAG-AKUSAR nga wala sang pamatuod - nga SALA sa kabuhi ni Job!
Job 42:7 – "The LORD said to Eliphaz the Temanite, "My wrath is aroused against you and your two friends, for you have not spoken of Me what is right."
Job 42:7 – "Sa tapos mahambal sang Ginoo kay Job ini nga mga butang, nagsiling siya kay Elifaz nga taga-Teman, "Naakig ako sa imo kag sa imo duha ka abyan, kay wala kamo maghambal sing husto parte sa akon pareho sang ginhimo ni Job nga akon alagad."

2ND - BITTER COMPLAINT – Chapter 23
2ND - MAINAKIGON NGA PAGREKLAMO – Kapitulo 23
1st – The EIGHTH speech… vs. 1-2
1st – Ang IKAWALO nga sabat… vs. 1-2
Then Job spoke again:
Dayon nagsiling si Job:
My complaint today is still a bitter one – but I my hand is HEAVY from all my groaning!
Hasta subong puwerte gid ang akon reklamo – ginapaantos pa gid ako sang Dios sa pihak sang akon pag-ugayong!
Job was DONE arguing with his FRIENDS – he was BITTER because of what had gone through…
TAPOS na ang pagbais ni Job sa iya mga ABYAN - NAGALAIN ang iya buot tungod sa mga nagkalatabo…
But he was TIRED [heavy] of all the back and forth arguments!
Pero GINKAPOY na siya [mabug-at] sa tanan nga pagpakadto-pakari sang pagbinaisay!
2nd – Where is God… vs. 3-9
2nd – Sa Diin ang Ginoo… vs. 3-9
Day in court… vs. 3-5
Kung makakadto ako sa korte… vs. 3-5
If only I knew where to find God - I would go to His court…
Kon nahibaluan ko lang kon diin ko Siya pangitaon - kon makakadto lang ako sa iya ginaestaran…
I would lay out my case - and present my arguments…
Ihambal ko gid sa iya ang akon kaso - kag ipresentar ko ang akon mga rason…
I would REALLY [cohortative] know His reply - and REALLY understand what He says to me!
GUSTO ko mahibaluan [cohortative] kon ano ang isabat Niya sa akon - kag GUSTO ko intiendihon ang isiling Niya!
The FRIENDS of Job had a LOT of ideas about God…
Ang mga ABYAN ni Job MADAMO gid sang mga ideya parte sa Ginoo…
But just because MEN say something is TRUE about the Lord – does not mean that it is…
Pero indi tungod nga may ginhambal ang TAWO nga MATUOD parte sa Ginoo - indi buot silingon nga matuod ini…
The best way to KNOW what God says – is to ask GOD!
Ang pinakamaayo nga paagi para MAHIBALU-AN ang ginahambal sang Ginoo - amo ang magpamangkot sa Ginoo!
You have no idea what is in my heart - I do not know what is in yours…
Wala ka ideya kung ano ang ara sa akon tagipusuon - kag wala man ako nakahibalo kung ano ang ara sa imo…
The only one who knows for sure what is in your heart - is you!
Sigurado nga ang nakahibalo kung ano ang ara sa imo tagipusuon - ikaw lang gid!
In the same way - no one knows the heart of God - except for the Spirit of God!
Pareho man sa Ginoo - wala sang may nakahibalo sang Iya tagipusuon - kundi ang Espiritu sang Dios lang gid!

I Corinthians 2:11 – "No one knows the things of God except the Spirit of God."
I Corinto 2:11 – "Wala sing may nakahibalo sang iya hunahuna magluwas lang sa Espiritu sang Dios."
There is no way we could understand the mystery of Gospel on our own…
Mabudlay gid intiendihon ang Pulong sang Dios sa aton lang nga kaugalingon nga kaalam…
There is no way we could envision the incredible riches God has planned for us…
Mabudlay hunahuna-on ang mga daw indi mapatihan nga mga manggad nga ginpreparar sang Ginoo sa aton…
But the Holy Spirit can - and He then opens up our understanding - so we can too!
Pero mahimo sang Balaan nga Espiritu - ginabuksan Niya ang aton panghunahuna - para maintiendihan naton!
He is our teacher - He is the one who reveals the 'deep things' of God to us!
Siya ang aton manunudlo - Siya ang nagapahayag sang mga 'mabudlay nga mga butang' sang Ginoo sa aton!
John 14:26 - "The Holy Spirit, whom the Father will send in My name, He will teach you all things, and bring to your remembrance all things that I said to you."
Juan 14:26 - "Ang Manugbulig nga amo ang Espiritu Santo amo ang ipadala sang Amay nga magbulos sa akon. Siya ang magatudlo sa inyo sang tanan nga butang, kag magapadumdom siya sa inyo sang tanan nga akon ginsiling sa inyo."
Reasonable judge… vs. 6-7
Nagakabagay nga hukom… vs. 6-7
Would He use His great power to argue with me – NO - He would give me a fair hearing…
Baison ayhan niya ako paagi sa iya gahom – Siyempre INDI - pamatian Niya ang akon ihambal…
Honest people can reason with Him - so I would be forever acquitted by my judge!
Ang matarong nga tawo nga pareho sa akon makarason sa atubangan sang Dios nga akon manughukom - kag hilwayon niya ako hasta san-o!
The not so subtle jab – is that the FRIENDS of Job were NOT reasonable…
Indi budlay makita nga - ang mga ABYAN ni Job INDI matarong…
Better to God to God with whom we can REASON together…
Mas maayo nga sa Ginoo kita magpalapit sa PAGHUSAY sa aton…
Because the FRIENDS of Job had no SOLUTIONS – Job was confident the Lord did!
Tungod kay ang mga ABYAN ni Job wala sang SOLUSYON - nagasalig gid si Job nga ang Ginoo may ara!
Isaiah 1:18 - "Come now, let us reason together," says the LORD. "No matter how deep the stain of your sins, I can remove it. I can make you as clean as freshly fallen snow."
Isaias 1:18 - "Nagasiling pa ang Ginoo, "Dali kamo, husayon naton ini. Bisan ano kahigko sang inyo mga sala, limpyuhan ko ina agod mangin matinlo kamo."
Nowhere to be found… vs. 8-9
Indi makit-an… vs. 8-9
I go east - but he is not there - I go west - but I cannot find Him…
Ginpangita ko ang Dios sa palibot - sa sidlangan - sa nakatundan - pero indi ko siya makita…
I do not see Him in the north - for He is hidden - I look to the south - but He is concealed!
Wala ko siya nakita sa aminhan - nakatago Siya - kag sa bagatnan - wala man Siya!
Job was RIGHT – God has all the ANSWERS – He could be REASONED with…
HUSTO si Job - ang Ginoo may SABAT sa tanan - MAKARASON siya sa Iya…
The problem was – Job did NOT know where to FIND the Lord…
Ang problema - WALA nakahibalo si Job kung sa diin MAKITA ang Ginoo…
Because he was looking for God in a PLACE – rather than in his WORD!
Tungod kay ginapangita niya ang Ginoo sa isa ka LUGAR - indi sa PULONG sang Dios!

People go to incredible lengths to try and FIND God…
Ang mga tawo nagahimo sang bisan ano kabudlay nga mga butang para MAKITA ang Ginoo…
They will hike up to HIGH mountains – or on pilgrimages to FAR away locations…
Nagataklad sila sa MATAG-AS nga mga bukid - ukon nagapanglakaton sa sagrado kag MALAYO nga mga lugar…
Philip demanded Jesus show the disciples the Father – **John 14:8**
Nagsiling si Felipe kay Jesus nga ipakita sa ila ang Amay – **Juan 14:8**
As if God was in a PLACE – but Jesus replied – if you have seen me you have seen the Father!
Subong nga ang Ginoo ara sa isa ka LUGAR - pero nagabat si Jesus - ang nakakita sa akon nakakita man sa Amay!
God CANNOT be found in a place – He is already everywhere – **Psalm 139:7**
INDI naton makit-an ang Ginoo sa isa lang ka lugar - tungod ara Siya bisan diin – **Salmo 139:7**
The ONLY way to find God – to KNOW God – is through Jesus and His Word!
Ang ISA lang ka paagi nga makita ang Ginoo - ang KILALAHON Siya - paagi kay Jesus kag sa Iya Pulong!
3rd – Refining fire… vs. 10-17
3rd – Ginpaputli sa kalayo… vs. 10-17
Purified by God… vs. 10-12
Gintinloan sang Ginoo… vs. 10-12
But He knows where I am going - and when He tests me - I will come out as pure as gold…
Pero nahibaluan niya ang akon ginahimo - Sa tapos nga matilawan Niya ako - masapwan niya nga matinlo ako pareho sa puro nga bulawan…
For I have stayed on Gods paths - I have followed His ways and not turned aside…
Ginsunod ko ang iya mga pamaagi - kag wala gid ako naglikaw sa sini…
I have not departed from His commands - but have treasured His words more than daily food!
Ginatuman ko permi ang Iya sugo - kag ginatipigan ko ini sa akon tagipusuon!
Job was starting to understand – this was a TRIAL meant to PURIFY him!
Nahangpan ni Job - nga ini mga PAGTILAW nga MAGATINLO sa iya!
But it is NOT just Job – we also are going to face TRIALS to PURIFY us!
Pero INDI lang si Job - kita tanan maga-agi sa mga PAGTILAW nga MAGATINLO sa aton!
I Peter 4:12 – "Beloved [loved of God] do not think it strange concerning the fiery trial which is to try you, as though some strange thing happened to you."
I Pedro 4:12 – "Mga hinigugma, indi kamo magkatingala sa masakit nga mga pagtilaw nga inyo ginaagihan. Kon ginatilawan ang inyo pagtuo indi kamo maghunahuna nga kon daw ano na gid ang matabo sa inyo."
We are NOT to treat TRIALS like a STRANGER in our home!
Ang mga PAGTILAW INDI naton pagkabigon nga pareho sa isa ka DUMULUONG!
The inference is that we should be welcoming TRAILS as though they were an old friend!
Pareho sa aton pagtratar sa aton dugay na nga abyan abi-abihon man naton ang mga PAGTILAW nga nagaabot sa aton!
Too often when things in life fall apart – we react with surprise and astonishment…
Masami kung ara kita sa kabudlayan sang aton kabuhi - nagakakibot kag nagakatingala kita…
As though something rare had happened – and we are caught off guard!
Daw may butang nga kis-a lang nagakatabo sa aton - kag wala kita nakapangaman!
Maybe other people have hardships – but we never thought it would happen to us!
Basi may kilala kita nga nagaagi sa kabudlayan - kag wala kita nagahaum nga ini pwede man matabo sa aton!
The truth is we should expect TRIALS – welcome them like an old friend…

Ang matuod dapat ginapaabot naton ang mga PAGTILAW - ginaabi-abi pareho sa aton madugay na nga abyan…
Because Jesus uses fiery TRIALS to draw out the impurities from our life…
Tungod kay ang mga PAGTILAW ginagamit ni Jesus para tinloan ang aton kabuhi…
We want God to use us – we want to draw closer to the Lord…
Gusto naton nga gamiton kita sang Ginoo - kag magpalapit pa gid sa Iya…
But often we will find that before God a work through us – He first does one in us!
Pero masami antis kita gamiton sang Ginoo - nagapanghikot siya sa aton!
A work of purifying us – by taking out sin that lies deep within us!
Ang pagpanghikot nga nagatinlo sa aton - paagi sa pagkuha sang sala sa aton tagipusuon!
It is through in the TRIALS – when we SUFFER – that we see who we really are…
Paagi sa mga PAGTILAW - kung NAGA-ANTOS kita - mas makilala naton ang aton kaugalingon…
There are things that come out of us in those moments we never knew were there!
Kung kis-a may mga butang nga gulpi lang nagaguwa sa aton kag nagakatingala kita kung sa diin naghalin!
Through the FIRE Jesus is able to draw those impurities!
Paagi sa KALAYO ni Jesus gintinloan kita sa aton mga sala!
Sovereignty of God… vs. 13-17
Pagkagamhanan sang Ginoo… vs. 13-17
But He is ONE [אֶחָד]- who can change His mind - whatever He wants [piel] He does…
Pero pagusto ang Dios sa iya ginahimo [אֶחָד]- wala sing may makabalabag sa Iya - kung ano ang Iya naluyagan [piel] ginahimo niya…
He will do to me whatever He has planned - He controls my destiny…
Gani himuon niya ang Iya ginplano nga himuon sa akon - kag madamo ang Iya plano sa akon…
No wonder I am so terrified in His presence - when I think of it - terror grips me…
Amo gani nga nahadlok ako sa Iya - kon hunahunaon ko ini - puwerte ang akon kahadlok…
God has made me weak of heart - the Almighty has terrified me…
Ginpaluya - kag ginpahadlok ako sang Dios nga Makagagahom…
Darkness is all around me – thick - impenetrable darkness is everywhere!
Pero wala ako nag-untat sa pagreklamo – bisan madamol - ang nagatabun sa akon nga kadulom!
God is SOVEREIGN – He is ABSOLUTE control of EVERYTHING – **Isaiah 46:10**
MAKAGAGAHOM ang Ginoo – Siya ang may BUG-OS nga gahom sa TANAN nga butang – **Isaias 46:10**
And if God was ONLY sovereign – like Job – He would be a terrifying Lord!
Kung ang Ginoo makagagahom LANG - pareho kay Job - grabe ang iya kahadlok sa Ginoo!
God in His SOVEREIGNTY might want to make an example out of me – who could argue…
Basi luyag sang Ginoo nga mangin halimbawa ako sang iya PAGKAGAMHANAN - wala sang makalalis sa Iya…
If God wanted to send us to HELL – because of our SIN – who could dispute Him!
Kung gusto sang Ginoo nga ipadala kita sa IMPYERNO - tungod sa aton mga SALA - wala sang makabais sa iya!
But God is NOT just SOVEREIGN – He is also LOVE – **I John 4:8**
Pero ang Ginoo INDI lang MAKAGAGAHOM – kay ang Dios GUGMA – **I Juan 4:8**
And it is the LOVE of God that directs His choices – not to SMITE us – but to DIE to SAVE us!
Ang pagdumala sang Dios sa aton tungod sa iya dako nga GUGMA – indi sa PAGHANOT sa aton – kundi PAGPAKAMATAY kag PAGLUWAS sa aton!

3RD – WAITING IN VAIN – Chapter 24
3RD – WALA SANG PULOS NGA PAGHULAT – Kapitulo 24
1st – No judgment… vs. 1
1st – Wala sang paghukom… vs. 1

Since times are not hidden from the Almighty - why do those who know Him see not His Day!
Ngaa wala nagatalana ang Makagagahom nga Dios sang tion sa paghukom sa malaot nga mga tawo - Ngaa wala makita sang mga nagakilala sa iya inang tion sa paghukom!
Job comes back to this KEY argument – God does NOT punish the WICKED…
Nagbalik si job sa ISA sa mga ginabaisan nila - WALA ginahukman sang Ginoo ang mga MALAOT nga tawo…
Nothing [times] is HIDDEN from the Almighty – so He knows what the WICKED have done…
Wala sang MATAGO sa Dios nga Makagagahom - nakahibalo siya sa mga ginapanghimo sang mga MALAOT nga tawo…
Yet they do NOT see THE Day – referring to the Judgement of God!
Pero ngaa INDI nila makita ang ina nga ADLAW- nagatuhoy sa tion sang paghukom sang Dios!
2nd – Examples of wickedness… vs. 2-18
2nd – Halimbawa sang pagkamalaot… vs. 2-18
The EVIL steal… vs. 2
Ang MALAOT nagapangawat… vs. 2
Evil people steal land by moving the boundary markers…
Nagapanguha sang duta ang malaot nga mga tawo paagi sa paghalin sang mga muhon…
They steal livestock and put them in their own pastures!
Nagapangawat sila sang mga sapat kag ginaimpon nila sa ila mga sapat!
Boundary markers were used to mark off property lines…
Ang muhon amo ang palatandaan sang dulunan sang isa ka propiedad…
Moving them would in effect – STEAL – property from your neighbor – **Deuteronomy 19:14**
Kung balhinon ini mangin - PAGPANGAWAT ini - sang duta sa imo kaingod – **Deuteronomio 19:14**
God considers this the same as stealing - shifting a fence line / planting a tree…
Ini ginakabig man sang Ginoo nga pagpangawat - pagbalhin sang kudal / pagtanom sang kahoy…
Rebranding livestock – MARKING them as though they belong in your pasture!
Pagbag-o sang ngalan sang mga kasapatan - PAGMARKA sa ila tanda nga halin ini sa imo halalban!
It does not matter how we try and do it - we are taking what does not belong to us!
Indi importante kung paano naton ini ginahimo - ginakuha naton ang mga pagkabutang nga indi aton!
People do it because of greed - they want what belongs to their neighbor…
Ginahimo ini sang tawo tungod sa iya pagkamaiyaiyahon - gusto nila ang pagkabutang sang ila kapareho…
But in fact they do not end up with more - they end up under the curse of God!
Pero ang matuod wala ginadugangan ang ila manggad - ginapakamalaot sila sang Ginoo!
The EVIL oppresses the poor… vs. 3-12
Ginapigos sang MALAOT ang mga imol… vs. 3-12
They take the orphans donkey and demand the widows ox as security for a loan… vs. 3
Ginakawat nila ang mga asno sang mga ilo, kag ginakuha nila bilang garantiya sa utang ang baka sang balo nga babayi… vs. 3
The WICKED take advantage of those who are the most VULNERABLE…
Ginahimuslan sang MALAOT nga tawo ang mga MALUYA…
The OX would have been the only way for them to WORK and PAY back the loan…
Ang BAKA lang gid ang ila nga paagi para MAKAUBRA kg MAKABAYAD sang ila utang…
So if you took the OX as SECURITY – you were essentially STEALING the OX!
Kung kuhaon nimo ang BAKA bilang GARANTIYA - GINAKAWAT nimo ang BAKA sa ila!
We are not to take ADVANTAGE of WIDOWS and ORPHANS – we HELP them - **James 1:27**
INDI dapat PAGHIMUSLAN ang mga BALO kag mga ILO – GINABULIGAN naton sila - **Santiago 1:27**
The poor are pushed off the path - the needy must hide together for safety… vs. 4-8

Ginapigos nila ang mga imol - gani napilitan ini nga magpanago… vs. 4-8
Like wild donkeys in the wilderness - the poor must spend all their time looking for food…
Nagapangita sila sang ila pagkaon sa kamingawan - pareho sa talunon nga mga asno…
Searching even in the desert for food for their children!
Halos wala na sing iban nga lugar nga mapangitaan nila sang pagkaon para sa ila mga anak!
They harvest a field they do not own - and they glean in the vineyards of the WICKED…
Nagapanipot sila sang mga patubas sa uma - pati sa talamnan sang ubas sang MALAOT nga mga tawo…
All night they lie naked in the cold - without clothing or covering…
Nagatulog sila kon gab-i nga ginatugnawan - kay wala sila sing habol kag kulang ang ila bayo…
Soaked by mountain showers - and they huddle against the rocks for want of a home!
Nagakabasa sila sang ulan nga nagatupa sa mga kabukiran - kag nagadasok sila sa higad sang mga bato tungod kay wala sila sing pasilungan.!
The poor WORK in the fields of the WICKED – making MONEY for those who are EVIL…
Ang mga imol NAGAUBRA sa talamnan sang MALAOT nga mga tawo - MAKAKWARTA sila sa mga MALAOT…
Yet they have NOTHING to eat for themselves – they barely can feed their children…
Pero WALA sila sang mapakaon sa ila kaugalingon - kag sa ila mga anak…
They have NOTHING to wear – they shiver in the cold and night unable to keep warm…
WALA sila sang masuksok nga panapton - nagakurog sila sang katugnaw kon gab-i…
They have NOWHERE to live – they cower against a rock to shelter from the rain!
WALA sila sang MAESTARAN - nagadasok sila sa mga bato sa pagpasilong kung nagaulan!
The wicked snatch a widows baby from her - taking him as security for a loan… vs. 9-12
Ginakuha sang malaot nga mga tawo ang bata sang balo kag imol nga babayi bilang bayad sa utang… vs. 9-12
The poor must go about naked - without any clothing…
Nagalakat ang mga imol - nga kulang sing bayo…
They harvest food for others while they themselves are starving!
Ginapapas-an sila sang mga inani nga uyas pero gutom sila!
They press out olive oil without being allowed to taste it…
Ginapapuga sila sang olibo kag ubas, pero indi sila makatilaw sini…
And they tread in the winepress as they suffer from thirst!
Kag nagatapak sila sa linasan sang ubas samtang naga-antos sa ila kauhaw!
A powerful picture – those who are starving – harvest food for those who have everything…
Maathag nga ginpakita diri - ang mga ginagutom - nagakuha sang pagkaon sa mga tawo nga may ara sang tanan…
And those who have it all – even take what little the poor have left – a baby from a widow!
Kag ang mga tawo nga may ara sang tanan - ginakuha ang bisan gamay na lang nga nabilin sa mga imol - ginakuha ang bata sang balo nga babayi!
In India – you are born into a CASTE – presumably because of your PAST life – reincarnation…
Sa India - matawo ka sa isa ka ESTADO sa katilingban - basi tungod sa imo NAGLIGAD nga kabuhi - reinkarnasyon…
If you are born into a LOW caste – then you are destined to a life of MISERY…
Kung ikaw natawo sa MANUBO nga estado - ang imo kabuhi natagna nga magin MABUDLAY…
If you are born into a HIGH caste – then you will have more than you ever need…
Kung ikaw natawo sa MATAAS nga estado - maka-angkon ka sang sobra pa sa imo kinahanglan…
And you do NOT care about those beneath you – they get what they DESERVE!
Kag WALA ka nagasapak sa mga tawo nga mas nubo sa imo - NAGAKAANGAY lang ina sa ila!
The world is WICKED – and does not care about others – they just think about themselves…

Ang kalibutan MALAOT - kag wala nagaulikid sa iban nga tawo - ang ila lang kaugalingon ang ila ginapanumdom…
Because without Jesus – people do NOT care about what happens to others!
Tungod kung wala si Jesus - ang mga tawo WALA labot kung ano ang matabo sa iban!
But that should NOT be the same with us – we are to be marked by LOVE – **John 13:35**
Pero INDI kita magsunod sa ila - may tanda kita sang GUGMA – **Juan 13:35**
We are to LOVE each other – because God first LOVED us – **I John 4:7**
HIGUGMAON naton ang isa kag isa – tungod kay una kita nga GINHIGUGMA sang Dios – **I Juan 4:7**
We are to LOVE strangers – because God also LOVES them too – **Hebrews 13:2**
HIGUGMAON naton ang mga dumuluong - tungod kay GINAHIGUGMA man sila sang Ginoo – **Hebreo 13:2**
We are even to LOVE our enemies – because God LOVES everyone – **Matthew 5:44**
HIGUGMAON man naton bisan ang aton mga kaaway - tungod kay GINAHIGUGMA sang Ginoo ang tanan nga tawo – **Mateo 5:44**
The EVIL sin… vs. 13-17
Ang MALAOT nagapakasala… vs. 13-17
The groans of the dying rise from the city - and the wounded cry for help…
Mabatian sa siyudad ang mga pag-ugayong sang mga tagumatayon - kag ang pagpangayo sang bulig sang mga napilasan sing grabe…
Yet God ignores their moaning!

Pero wala gid pagbalusi sang Dios ang naghimo sing malain sa ila!
Wicked rebel against the light - they refuse to acknowledge its ways - stay in its paths…
May mga tawo nga nagakontra sa kasanag - wala sila nagalakat sa kasanag - kag wala nila ini naintiendihan…
The murderer rises in the early dawn to kill the poor and needy - at night he is a thief…
Ang manugpatay nagabangon aga pa sa pagpatay sang mga imol - kag kon gab-i nagapangawat siya…
The adulterer waits for the twilight – saying no one will see me then…
Ang nagapanginbabayi nagahulat magdulom – agod wala sing may makakita sa iya…
He hides his face so no one will know him!
Ginatabunan niya ang iya nawong agod wala sing may makakilala sa iya!
Thieves break into houses at night and sleep in the daytime – they do not know the light…
Kon gab-i nagasulod ang mga kawatan sa mga balay, pero kon adlaw nagapanago sila – kay nagalikaw sila sa kasanag…
The black night is their morning - they ally themselves with the terrors of the darkness!
Ginakabig nila ang kadulom nga kasanag - kay mas gusto nila ang makahaladlok nga kadulom!
Job points out it is not just a lack of COMPASSION for others…
Ginapakita ni Job nga ini indi lang kulang sang PAGKAMALULUY-ON sa iban…
The WICKED have no limits – they commit MURDER / ADULTERY / STEAL…
Wala sang limitasyon ang mga MALAOT - mahimo nila MAGPATAY / MAGPANGLUIB / MAGPANGAWAT…
And YET – God does NOTHING to them – they do not face any CONSEQUENCES!
Pero - GINAPABAY-AN lang sila sang Ginoo - wala sila naga-atubang sa PAGHUKOM!
3rd – God is watching… vs. 18-25
3rd – Ang Ginoo nagabantay… vs. 18-25
The fate of the EVIL… vs. 18-21
Ang dangatan sang MALAOT… vs. 18-2
They *SHOULD* disappear like foam down a river - everything they own cursed…

Pero indi magadugay ang malaot nga mga tawo pareho sa bukal sang tubig - ang duta nga ila ginapanag-iyahan ginapakamalaot sang Dios…
Then others would be afraid to enter their vineyards [follow in their steps] …
Gani wala sing may nagakadto sa ila talamnan sang ubas [nagasunod sa ila tikang] …
The grave *SHOULD* consume them - just as drought and heat consume snow…
Subong nga ang snow nagakatunaw kag nagakadula sa init - ang mga makasasala madula man sa kalibutan…
Their own mothers *SHOULD* forget them - maggots find them sweet to eat…
Indi na sila pagdumdumon pa kundi kalimtan na sila bisan sang ila iloy - kag kaunon sila sang mga ulod…
No one *SHOULD* remember them – the WICKED broken like a tree in the storm…
Wala na sang makadumdom pa sa ila – ang mga MALAOT nga tawo laglagon sila pareho sa kahoy nga gin-utod…
Because they cheated the woman with no son - refused to help the needy widow!
Kay wala nila pagtratara sing maayo ang mga baw-as nga babayi - kag wala nila ginakaluoyan ang mga balo nga babayi!
Job reasons God SHOULD judge the WICKED now – so NO ONE follows their example…
Si Job gahambal nga DAPAT hukman na sang Ginoo ang mga MALAOT - para nga WALA na sang magsunod sa ila…
If there are NO consequences – then people will think it is OK to be WICKED!
Kay kung INDI sila paghukman - magahunahuna ang mga tawo nga INDI MALAIN ang mangin MALAOT!
But God does JUDGE – He is NOT mocked – **Galatians 6:7 / Numbers 32:22**
Pero ang Ginoo NAGAHUKOM - WALA Siya ginyaguta – **Galacia 6:7 / Numero 32:22**
Yet God JUDGES in HIS time – that might be today – or it might be in eternity…
Pero NAGAHUKOM ang Ginoo sa IYA husto nga tion - basi karon nga adlaw - ukon sa wala sang katapusan…
Always working in the lives of EVERYONE – trying to draw as MANY as He can to Him…
Nagapanghikot Siya sa kabuhi sang TANAN - nagatinguha Siya nga MADAMO ang magpalapit sa Iya…
Because ONLY the Lord SEES the whole picture!
Tungod kay ang Ginoo LANG gid ang makakita sang tanan!
The end of the EVIL… vs. 22-25
Ang katapusan sang MALAOT… vs. 22-25
God in his power drags away the rich - they may rise high but they have no assurance of life…
Ginalaglag sang Dios ang gamhanan nga mga tawo paagi sa iya gahom - bisan malig-on sila, wala sing kasiguruhan ang ila kabuhi…
They may be allowed to live in security - but God is always watching them…
Posible nga tugutan sila sang Dios nga magkabuhi nga wala sing katalagman - pero ginabantayan gid sang Dios ang tanan nila nga hulag…
And though they are great now - in a moment they will be gone like all others…
Sa malip-ot nga tion nagauswag sila - pero sa indi madugay magakawala sila pareho sa bulak nga nagakalaya ukon pareho sa uhay nga gin-garab…
Can anyone claim otherwise - who can prove me wrong!
Kon indi husto ang akon ginasiling - sin-o ang makapamatuod nga nagabutig ako!
Job recognizes that no matter how RICH you may be in this life…
Nahangpan ni Job nga bisan ano kadamo sang imo MANGGAD sa ini nga kabuhi…
Even if God does not JUDGE someone for their WICKED life – lets them live in SECURITY…

Bisan wala GINAHUKMAN sang Ginoo ang mga MALAOT - ginatugutan sila nga magkabuhi nga wala sang KATALAGMAN…
Everyone eventually meets the same END – meaning there will ultimately be a JUDGEMENT!
Tanan kita isa lang ang aton nga DANGATAN - PAGAHUKMAN gid kita sa ulihi!
Hebrews 4:13 – "All things are naked and open to the eyes of Him to whom we must give account."
Hebreo 4:13 – "Wala gid sing may makapanago sa Dios; makita niya ang tanan kag hayag gid sa iya panulok, kag sa iya kita magapanabat."
People may try and hide their sin – do our best to keep others from knowing…
Ang mga tawo basi tagu-on nila ang ila mga sala - himuon ang tanan para indi mahibalu-an sang iban…
No matter who they think does or does not know – God always knows…
Pero bisan ano nila ka tago sang ila mga sala - ang Ginoo nakahibalo gid…
God knows every word – every thought – every action – of every moment in our lives!
Nahibalu-an sang Ginoo ang kada tinaga - kada hunahuna - kada buhat - sa tanan nga tion sang aton kabuhi!
Matthew 12:36 – "I say to you that for every idle word men may speak, they will give account of it in the day of judgment."
Mateo 12:36 – "Sa pagkamatuod, sa adlaw sang paghukom, ang kada isa magapanabat sa Dios sa iya mga ginahambal nga wala sing pulos."